

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS
JUNGTINĖ PROFESINIŲ SĄJUNGŲ ATSTOVYBĖ

VĮ Ignalinos AE generaliniam direktoriui
Gerb. A. Kamienui

2021-01- 22 Nr. 11 - 21

VĮ IAE korporatyvinių reikalų ir administravimo
departamento direktoriui
gerb. T. Liukaičiui

KOPIJA:

VĮ IAE valdybos nariui (darbuotojų atstovui)
gerb. R. Štiliniui

DĖL DERYBŲ EIGOS (KOLEKTYVINĖS SUTARTIES PAKEITIMAI)

VĮ IAE Jungtinė profesinių sąjungų atstovybė (toliau - JPSA) siekia išsiaiškinti situaciją ir priežastis, dėl kurių darbdavys VĮ IAE atsisako iš esmės nagrinėti papildomas socialines garantijas, taikytinas tik profesinių sąjungų nariams.

Norėtume priminti, kad dar 2020-11-13 raštu Nr. 109-09 „Dėl pasiūlymų (kolektyvinės sutarties pakeitimai) remiantis ankstesniais susitarimais, kurie buvo pasiekti žodžiu darbo tvarka, kreipėsi į darbdavį ir pateikė pasiūlymus dėl Kolektyvinės sutarties Nr. DVSta-1465-1V4 pakeitimų ir papildymų, tarp kurių buvo išdėstytos ir atskiros nuostatos dėl papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams.

Vėliau, atsižvelgiant į darbdavio atstovų siūlymą motyvuoti papildomų garantijų taikymą bei pasiūlymą pateikti kolektyvinių sutarčių, sudarytų energetikos sektoriuje ir nustatančių papildomas garantijas profsąjungų nariams, pavyzdžiui, JPSA 2020-12-23 d. raštu Nr. 123-09 pateikė nuorodas į eilę atitinkamo sektoriaus kolektyvines sutartis, įregistruotas Kolektyvinių sutarčių registre.

Pabrėžiame, kad būtent darbdavio iniciatyva buvo atliktas toks kruopštus ir nemenkų laiko sąnaudų pareikalavęs darbas, kuomet JPSA išnagrinėjo, atrinko ir pateikė pavyzdines nuostatas, nuoširdžiai tikėdamasi socialinio dialogo ir adekvačios reakcijos į 2020-11-13 raštu Nr. 109-09 pateiktą pasiūlymą dėl papildomų garantijų profsąjungos nariams.

2021-01-14 d., posėdžio metu darbdavio atstovai skeptiškai reagavo į kiekvieną nuostatą dėl papildomų garantijų taikymo profsąjungos nariams bei informavo, kad viso pateikto paketo tikrai netaikys ir pasiūlė iki 2021-01-19 d. suformuluoti galutines nuostatas dėl papildomų garantijų profsąjungų nariams, atrinkti aktualiausius punktus ir pateikti darbdaviui ir jo atstovams.

Norėtume pažymėti, kad tokiais savo veiksmais darbdavio atstovai aiškiai davė suprasti, kad Kolektyvinę sutartį ketina įtraukti JPSA siūlomas nuostatas dėl papildomų garantijų profsąjungos nariams. ***Dar daugiau, šalys jau pradėjo svarstyti JPSA inicijuotas nuostatas iš esmės.*** 2021-01-19 raštu Nr. 7-21 „Dėl papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams (motyvacija papildomai)“ JPSA pateikė išgrynintą garantijų variantą.

Tačiau 2021-01-21 d. posėdžio metu, iš esmės pateikdami ***vienintelį argumentą, kad darbdavys nemato reikalo išskirti profesinių sąjungų narius, darbdavio atstovai pareiškė vienašališką „Ne“ ir tokiu būdu „perbraukė“ socialinį dialogą dėl papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams.*** Pažymėtina, kad teisine prasme šis argumentas yra yra niekinis, kadangi LR darbo kodekse yra įtvirtinta tokia galimybė, o ir Lietuvos tiek viešajame, tiek

energetikos sektoriuje, vis plačiau yra naudojama ir papildomos socialinės garantijos būtent profesinių sąjungų nariams yra taikomos.

JPSA pažymi, kad Lietuvoje, vadovaujantis Europos Sąjungos valstybių patirtimi, stengiamasi socialiniams partneriams suteikti kuo didesnę vaidmenį reguliuojant darbo santykius ir mažinti valstybės galimybę imperatyviai reguliuoti šiuos santykius. Būtent šį procesą apibūdina sąvokos – socialinė partnerystė, socialinis dialogas, kurios naudojamos darbdavių ir darbuotojų atstovų derybų ir konsultacijų procesui apibūdinti.

Taip pat norėtume nurodyti į tai, kad garantijos būtent profesinių sąjungų nariams – tai ne naujovė, tai faktas, pripažįstamas ne tik privačiame, bet ir valstybiniame sektoriuje. Pažangiausias šio pripažinimo produktas – tai Nacionalinė kolektyvinė sutartis dėl pareiginės algos bazinio dydžio, kuri pirmą kartą Lietuvoje sudaryta dar 2018-11-05 ir sudaroma kasmet (sudaryta ir 2021 metams). Šioje sutartyje yra skyrius, nustatantis būtent papildomas garantijas profesinių sąjungų nariams (tų profsąjungų, kurios pasirašė sutartį). Tačiau pati esmė yra profesinių sąjungų, kaip darinių, skatinimas, tuo pačių pripažįstant profesinių narių teisę į papildomas (geresnes) garantijas.

Reziumuojant, JPSA norėtų gauti atsakymą – **dėl kokių priežasčių, esant kokiems motyvams bei turint kokių tikslų darbdavys ir jo atstovai vienašališkai atsisako socialinio dialogo papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams nustatymo ir taikymo dalyje**. Manome, kad gerbiama turi būti kiekviena socialinio dialogo šalis.

Taip pat raginame gerbiamą darbdavį pakeisti savo poziciją ir grįžti prie konstruktyvaus socialinio dialogo aptariant papildomas garantijas profesinių sąjungų nariams.

Siūlomo 12 straipsnio 2 punkto nuostatų taikymą siūlome išplėsti visiems įmonės darbuotojams.

12 straipsnis. Papildomos garantijos profesinių sąjungų nariams

1. Profesinių sąjungų nariams nustatoma papildomos viena apmokama kasmetinė atostogų diena. Ši papildoma kasmetinių atostogų diena turi būti panaudota per vienerius metus, kitu atveju prarandama teisė į tokias dienas. Tokia papildoma mokamų kasmetinių atostogų diena pridedama nepriklausomai nuo to, kad Profesinės sąjungos nariui priklauso teisė į pailgintas ir (ar) papildomas atostogas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Sutarties galiojimo laikotarpiu Profesinės sąjungos nariui, kuris mokosi pagal formaliojo švietimo programas (turi būti pateikiamos šias programas vykdančių švietimo tiekėjų pažymos) arba kuris dalyvauja neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose, suteikiamos iki 10 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas jo vidutinį darbo užmokestį, arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas 50 procentų jo vidutinio darbo užmokesčio, atsižvelgiant į besimokančiojo poreikius. Profesinės sąjungos narys turi teisę pasirinkti iki 10 darbo dienų arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogas.

3. Profesinių sąjungų nariai, pateikę padalinio vadovui prašymą ir atitinkamą aplinkybę patvirtinantį dokumentą, turi teisę vieną kartą per metus sveikatos priežiūros įstaigose pasitikrinti sveikatą/atlikti tyrimus savo darbo metu, už šį laiką paliekant jiems mokamą darbo užmokestį. Neatvykimas į darbą dėl šios priežasties prilyginamas prie faktiškai dirbto laiko ir darbo laiko apskaitos žiniaraštyje turi būti žymimas kaip „Neatvykimas į darbą kitais norminių teisės aktų nustatytais pagrindais (DK 111 str. 2 d. 9 p.)“.

4. Profesinių sąjungų nariams, kurie vieni augina vaiką iki keturiolikos metų, suteikiamos dvi papildomos poilsio dienos per mėnesį (arba sutrumpinamas darbo laikas dviem valandomis per savaitę), mokant darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.

Atsižvelgiant į tai, kad derybos dėl įmonėje galiojančios kolektyvinės sutarties gerokai užsitęsė, prašome pagal galimybę pateikti atsakymus į šiame rašte keliamus klausimus **ne vėliau kaip iki š.m. sausio 29 d.**

Gerbiamo darbdavio taip pat prašome organizuoti nuotoliniu būdu **posėdį dėl Kolektyvinės sutarties pakeitimų svarstymo š.m. vasario 1 d.**

Siekiant užtikrinti tinkamą komunikaciją ir protingą terminą JPSA atstovams pasirengti, **prašome patvirtinti datą ir laiką ne vėliau kaip iki š.m. sausio 29 d.**

Taip pat pridedame aktualią Kolektyvinės sutarties pakeitimų šalių susitarimo projektą (koreguotina papildant darbdavio pasiūlymais, dėl kurių šalys susitarė) ir patikslintus skaičiavimus (lyginamąją suvestinę (pagal pirminius darbdavio pateiktus duomenis)) dėl lėšų poreikio.

PRIDEDAMA.

1. VĮ IAE Kolektyvinės sutarties pakeitimų šalių susitarimo projektas, 4 l.
2. Skaičiavimai dėl lėšų poreikio Įmonės profesinių sąjungų garantijų nariams, 1 l.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai
VĮ IAE JPSA pirmininkė

Ilona Nekrošienė